

Реализация вышеизложенных рекомендаций требует системного подхода. На базе факультета физической культуры можно создать центр цифровой педагогики, где преподаватели будут обмениваться опытом, тестировать новые инструменты (например, экспериментальные AR-приложения для анализа бега) и адаптировать их под конкретные учебные дисциплины. Пилотные проекты, такие как внедрение VR-тренажеров для изучения основ спортивной реабилитации, позволят оценить риски и скорректировать методики. Постоянное обновление компетенций через курсы повышения квалификации, вебинары с разработчиками образовательных платформ (Coursera, Articulate) и участие в конференциях по EdTech в спорте завершат процесс профессионального роста педагогов.

Комбинация wearable-устройств, адаптивных систем и геймификации создает экосистему, где каждый студент получает персонализированную траекторию обучения, а преподаватель – инструменты для объективной оценки и поддержки.

Таким образом, синтез технологий, проверенных кейсов и методической поддержки преподавателей создает основу для трансформации образовательного процесса. Цифровые ресурсы не заменяют традиционные методы, но дополняют их, делая обучение на факультете физической культуры более наглядным, персонализированным и соответствующим вызовам современности.

Выводы. Исследование подтвердило, что:

1. Современные технологии (VR/AR, адаптивные алгоритмы, wearable-устройства) позволяют создать персонализированную и мотивирующую среду обучения.

2. Методические рекомендации, включая работу с геймификацией и этические нормы, обеспечивают устойчивое внедрение ЦОР.

3. Синтез цифровых и традиционных методов делает обучение на факультете физической культуры более гибким и соответствующим вызовам цифровой эпохи.

УДК 378.147:004.9:93/94

В. А. Міхедзька

г. Гомель, ГДУ імя Ф. Скарыны

ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІЇ Ў АРГАНІЗАЦЫІ ВЫТВОРЧАЙ ЭЎРЫСТЫЧНАЙ ПРАКТЫКІ СТУДЭНТАЎ-ГІСТОРЫКАЎ: ПРАБЛЕМЫ І МАГЧЫМАСЦІ

Эўрыстычная практыка з’яўляецца важнай часткай працэсу падрыхтоўкі высокакваліфікаванага спецыяліста-гісторыка. Практика арыентавана на замацаванне ведаў, атрыманых падчас навучання на 1–3 курсах як па базавых дысцыплінах модулей “Айчынная гісторыя”, “Усеагульная гісторыя”, “Гісторыя славянскіх краін”, гэтак і дысцыплінах спецыялізацыі. Падчас праходжання практыкі студэнты атрымліваюць магчымасць замацаваць і ўдасканаліць навыкі пошукавай навуковай дзейнасці, актывізуецца зацікаўленасць студэнтаў да навукова-даследчыцкай працы, да гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі. Практика дае магчымасць актуалізаваць атрыманыя веды па архівазнаўчых і музейнаўчых дысцыплінах, працягнуць з тэхналогіяй фармавання архіўных фондаў, асаблівасцямі працы з архіўнымі і бібліятэчнымі матэрыяламі і выкарыстаннем іх у крывазнаўчай і навукова-даследчай працы. Студэнты таксама асвойваюць магчымасці пошуку інфармацыі ў электронных базах дадзеных, перад усім з відамі архіўных фондаў, класіфікацыямі дакументаў у межах Нацыянальнага і Дзяржаўнага архіўных фондаў Рэспублікі Беларусь, асобных архіваў і фондаў, з наяўнай у архівах і бібліятэках сістэмай навукова-даведачнага апарата і магчымасцямі яе выкарыстання ў пошукавай дзейнасці. Вялікія магчымасці для засваення навыкаў даследчыцкай эўрыстыкі змяшчае партал “Архівы Беларусі”, – інфармацыйны рэсурс органаў архіўнай

справы і справаводства і сістэмы дзяржаўных архіўных устаноў Рэспублікі Беларусь. На партале змяшчаецца інфармацыя пра ўсе дзяржаўныя архіўныя ўстановы Беларусі і матэрыялы, якія ў іх захоўваюцца. Дапамогу ў пошуку аказваюць змешчаныя на партале ў свабодным доступе архіўныя даведнікі. Дапамогу студэнтам, якія спецыялізуюцца ў айчыннай гісторыі, акажуць матэрыялы базы “Пэралік зборнікаў дакументальных матэрыялаў, выдадзеных у Беларусі”.

Акрамя таго, студэнты-гісторыкі маюць магчымасць азнаёміцца і працаваць з аналагічнымі рэсурсамі дзяржаўных архіваў і бібліятэк Расійскай Федэрацыі. Тут у першую чаргу трэба адзначыць інтэрнет-партал “Архивы России” Федэральнага архіўнага агенцтва Расіі. Значныя пошукавыя магчымасці для студэнтаў-гісторыкаў утрымліваюць парталы спецыялізаваных расійскіх бібліятэк, перад усім “Прэзідэнцкай бібліятэкі Расійскай Федэрацыі імя Б. М. Ельцына”, электроннай бібліятэкі “Дзяржаўнай публічнай гістарычнай бібліятэкі Расіі” і іншых. Выкладчык – непасрэдны кіраўнік эўрыстычнай практыкай, а па-за яе рамкамі і кіраўнік навукова-даследчыцкай дзейнасцю – напісаннем курсавых і дыпломных работ – павінен дапамагчы выразна і дакладна сфармуляваць даследчыцкі запыт, параіць накірункі пошуку з улікам неідэнтычных магчымасцей найбольш пашыраных пошукавых машын і шматмоўных версій запатрабаваных матэрыялаў.

Трэба ўлічваць, што разам з пашырэннем магчымасцей інфармацыйных тэхналогій павялічваецца і адказнасць выкладчыкаў. Зразумела, што афіцыйныя парталы дзяржаўных архіваў і бібліятэк Беларусі і Расіі ўтрымліваюць інфармацыю, якая адпавядае патрабаванням барацьбы супраць фальсіфікацыі гісторыі, прапаганды нацыянальнай, расавай, рэлігійнай варожасці і гвалту. У той жа час з пашырэннем даступнасці тэхналогій штучнага інтэлекту павялічваецца і небяспека атрымаць згенераваныя штучным інтэлектам звесткі замест аўтэнтычных матэрыялаў. Таму ўсё больш актуальнай задачай кіраўніка практыкі з’яўляецца навучанне верыфікацыйным працэдурам. Асабліва гэта запатрабавана ў працы з візуальнымі крыніцамі. Сапраўды, калі да з’яўлення штучнага інтэлекту такая верыфікацыя візуальных крыніц і дакументальных матэрыялаў была адносна нескладанай, у цяперашніх умовах гэта выклікае цяжкасці нават у выкладчыкаў, паколькі згенераваныя дадзеныя абапіраюцца на гістарычны і культурны кантэкст эпохі. Для студэнтаў, якія толькі навучаюцца самастойнай пошукавай дзейнасці, бывае цяжка дапусціць сапраўднасць каляровых фатавыяваў, зробленых ў другой палове XIX – пачатку XX ст., з другога боку – убачыць пазнейшыя маніпуляцыі ў каларызаваных сучаснымі лічбавымі сродкамі чорна-белых фатаздымках і кінахроніцы таго перыяду, выявіць неадпаведную арыгіналу “люстраную” арыентацыю выяваў і інш. У той жа час ужо існуюць праграмныя сродкі распазнавання згенераваных выяўленчых дадзеных, даступныя для верыфікацыі матэрыялаў у гістарычным даследаванні, з якімі магчыма пазнаёміць студэнтаў у ходзе эўрыстычнай практыкі. Значна больш складаная сітуацыя існуе пакуль што з верыфікацыяй пісьмовых крыніц. Тут запатрабавана ў першую чаргу паглыбленае засваенне гісторыка-культурнага кантэксту эпохі, што для студэнтаў яшчэ складана.

Адначасова кіраўнік практыкі сутыкаецца з праблемай суцэльнага “перакладвання” студэнтамі-практыкантамі сваіх эўрыстычных задач на штучны інтэлект. Вынікі такой замены часам цяжкам адрозніць ад выкананых самастойна задач. Але пры гэтым страчваецца навучальная мэта практыкі, – авалодванне прафесійнымі навыкамі эўрыстычнага даследавання.

Літаратура

1. Міхедзька, В. А. Эўрыстычная (пошукавая) практыка: практычнае кіраўніцтва / В. А. Міхедзька, В. П. Пічукоў ; Гомельскі дзярж. ун-т імя Ф. Скарыны. Ё Гомель: ГДУ імя Ф. Скарыны, 2018. – 37 с.

2. Михеева, В.В. Использование ресурсов Интернета в исторических исследованиях [Электронный ресурс] / В. В. Михеева // Genesis: исторические исследования. – 2024. – № 3. – С. 152–165. – Рэжым доступу: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=70031. – Дата доступу: 21.01.2025.

3. Корниенко, С. И. Исторические информационные системы: теория и практика / С. И. Корниенко, Д. А. Гагарина, Н. Г. Поврозник ; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2021. – 231 с

УДК 378.147.091.33-027.22:34-057.875:378.096:34

Л. Е. Можсаева

г. Гомель, ГГУ имени Ф. Скорины

ПРАКТИКА КАК СРЕДСТВО ИНТЕГРАЦИИ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ ЮРИДИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА В ПРОФЕССИОНАЛЬНУЮ СРЕДУ

Подготавливая высококвалифицированных специалистов в любой области необходимым элементом образовательного процесса является прохождение студентами практики. На практике студентов юридического факультета закрепляют полученные теоретические знаниями и вырабатывают практические навыки.

На юридическом факультете учреждения образования «Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины» ведется подготовка по специальностям 6-05-0421-01 Правоведение и 6-05-0421-03 Экономическое право. На практики студенты овладевают практическими навыками и умениями, необходимыми в их дальнейшей профессиональной деятельности.

На юридическом факультете организуются и проводятся три учебные и одна производственная практики. Вид практики студентов в каждом учебном году определяется соответствующим учебным планом по специальностям «Правоведение» и «Экономическое право».

Каждый вид практики обеспечивается программой практики, предусматривающей ее продолжительность и содержание. Программы практик разрабатываются соответственно кафедрами юридического факультета, утверждаются Советом юридического факультета, а также ректором учреждения образования.

Студенты 1 курса дневной формы получения образования по специальностям 6-05-0421-01 Правоведение и 6-05-0421-03 Экономическое право и 2 курса заочной формы получения образования, 1 курса заочной формы получения образования (на основе среднего специального образования) по специальности 6-05-0421-01 Правоведение проходят учебную ознакомительную практику продолжительностью две недели. Данная практика организуется в исполнительных комитетах (местных администрациях), их структурных подразделениях, в организациях, подчиненных местным исполнительным и распорядительным органам, а также в учебных аудиториях. Студенты, обучающиеся на условиях целевой подготовки, проходят практику в Следственном комитете Республики Беларусь, изучая историю становления органов предварительного следствия в Беларуси и создания Следственного комитета Республики Беларусь, правовую основу деятельности Следственного комитета Республики Беларусь, его структуру, организацию делопроизводства, порядок работы с обращениями граждан и др. В рамках данного вида практики студенты закрепляют теоретические знания, полученные по таким учебным дисциплинам, как конституционное право, административное право, общая теория права, судостроительство и др.

Студенты 2 курса дневной формы получения образования по специальности 6-05-0421-01 Правоведение, 3 курса заочной формы получения образования, 2 курса заочной формы получения образования (на основе среднего специального образования)